

Ju2013/3618/L5

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
Rosenbad 4
103 33 STOCKHOLM

Stockholm 2013-09-11

Yttrande över promemorian Straffansvar för eftersupning – om användning av alkohol och andra berusande medel efter färd (Ds 2013:28)

IOGT-NTO har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad promemoria och vill med anledning av det anföra följande.

Promemorian utmynnar i bedömningen att ett straffansvar för efterförtäring och efterbruk inte bör införas. Som skäl anförs bland annat att en straffsanktion endast delvis skulle utgöra ett effektivt medel för att motverka efterförtäring och efterbruk.

IOGT-NTO:s uppfattning är att ett straffansvar för efterförtäring och efterbruk bör införas, och att regler liknande de som finns i Norge införs i svensk lag. De norska reglerna innebär närmare bestämt att en förare av ett motorfordon inte får dricka alkohol eller använda något annat berusande eller bedövande medel under de närmaste sex timmarna efter avslutad körning, om han eller hon förstår eller måste förstå att det kan bli en polisundersökning på grund av körningen (s. 27). IOGT-NTO instämmer dock i utredarens bedömning om att det i svensk lagstiftning bör vara tillräckligt att den enskilde åtminstone *borde ha förstått* att färden efter fullgörandet av trafiksäkerhetsuppgiften kunde medföra en utredning om trafiknykterhetsbrott, dvs. att han eller hon varit omedvetet oaktsam (s. 74).

Av promemorian framgår att "många" polismyndigheter har förespråkat en kriminalisering av förtäring av alkohol efter färd med bil och andra fordon som omfattas av trafikbrottslagen (s. 34). Det framgår även att majoriteten av åklagarkamrarna har svarat att det bör införas lagstiftning, främst vad gäller fordon som omfattas av trafikbrottslagen (s.37). IOGT-NTO instämmer i nämnda polismyndigheters och åklagarkammars bedömningar.

Vad gäller promemorians förslag till möjlig utformning av ett straffansvar för efterförtäring och efterbruk, menar IOGT-NTO att ett sådant straffansvar, liksom i Norge, skall kunna dömas ut samtidigt som straffansvar döms ut för ett trafiknykterhetsbrott som begåtts vid samma tillfälle, om det senare brottet också går

att bevisa. I övrigt ställer sig IOGT-NTO positiva till promemorians förslag till möjlig utformning av ett straffansvar.

IOGT-NTO är medvetna om att straffansvaret som behandlas i den aktuella promemorian syftar till att skydda utredning och lagföring, och inte trafiksäkerheten. IOGT-NTO vill i sammanhanget dock åter igen poängtera att trafiken är ett område där alkohol- eller narkotikapåverkan kan få katastrofala följder och där begreppet punktnykterhet har en given plats. Trafiken måste i beaktande av de faromoment som är förenade med den hållas fri från alkohol och andra droger. Det är dock inte tillräckligt med straffrättsliga åtgärder i arbetet med att främja trafiknykterheten. För att förebygga rattnykterhet och skador på personer och egendom som följd av detta, fordras att samhället bedriver en alkohol- och narkotikapolitik som medför att den totala konsumtionen av alkohol minskar och att politiken för ett narkotikafritt samhälle upprätthålls.

IOGT-NTO

Anna Carlstedt
Förbundsordförande

Peter Moilanen
Generalsekreterare